

Gospodarenje divljom svinjom u zajedničkom lovištu XIV/139, Podravska Moslavina

---

Peharda, Antonio

Master's thesis / Diplomski rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj:

**Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Agrobiotechnical Sciences Osijek /
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:151:015138>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-07**

Sveučilište Josipa Jurja
Strossmayera u Osijeku

**Fakultet
agrobiotehničkih
znanosti Osijek**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Faculty of Agrobiotechnical
Sciences Osijek - Repository of the Faculty of
Agrobiotechnical Sciences Osijek](#)

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
FAKULTET AGROBIOTEHNIČKIH ZNANOSTI OSIJEK

Antonio Peharda, student

Diplomski sveučilišni studij Zootehnika

Smjer: Lovstvo i pčelarstvo

Gospodarenje divljom svinjom u zajedničkom lovištu

XIV/139 „Podravska Moslavina“

Diplomski rad

Osijek, 2022.

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
FAKULTET AGROBIOTEHNIČKIH ZNANOSTI OSIJEK

Antonio Peharda, student

Diplomski sveučilišni studij Zootehnika

Smjer: Lovstvo i pčelarstvo

Gospodarenje divljom svinjom u zajedničkom lovištu

XIV/139 „Podravska Moslavina“

Diplomski rad

Povjerenstvo za ocjenu i obranu diplomskog rada:

1. Prof.dr.sc. Tihomir Florijančić, predsjednik
2. Izv. prof.dr.sc. Ivica Bošković, mentor
3. Prof.dr.sc. Zlatko Puškadija, član

Osijek, 2022.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. PREGLED LITERATURE	2
2.1. Osnovni podaci o lovištu	2
2.1.1 Namjena lovišta	2
2.1.2. Mjesta obilježavanja granica lovišta	2
2.1.3. Površina lovišta	3
2.2. Opis prirodnih značajki staništa	5
2.2.1. Orografsko- klimatske prilike	5
2.2.2. Biljne zajednice u lovištu	5
2.2.3. Mir u lovištu i infrastruktura	6
2.2.4. Antropogeni učinak	6
2.3. Prikaz vrsta divljači i ostalih životinjskih vrsta u lovištu	7
2.4. Opis tehničke opremljenosti lovišta	7
2.5. Opis divlje svinje	8
2.5.1. Osnovne biološke karakteristike divlje svinje	8
2.6. Sprječavanje šteta nastalih od divljih svinja	10
2.7. Obavljanje lova divljih svinja	10
2.8. Bolesti i mjere zaštite divlje svinje	11
2.8.1. Svinjska kuga	11
2.8.2. Leptospiroza	11
2.8.3. Afrička svinjska kuga	11
2.8.4. Metastrongilidoza svinje	12
2.8.5. Triheneloza	12
2.8.6. Trihuroza	13
3. MATERIJALI I METODE	14
3.1. Dosadašnje gospodarenje lovištem	14
Dosadašnje gospodarenje divljom svinjom do 2016. godine.	14
3.2. Trofejna vrijednost	15
3.3. Cilj lovnog gospodarenja	15
3.4. Lovnoproductivna površina	16
3.5. Bonitet lovišta za divlju svinju	17
3.6. Gospodarski kapacitet lovišta	18
3.7. Razvoj fonda	18
3.7.1. Razvojni fond divlje svinje u lovištu XIV/139 „Podravska Moslavina“ i X/117 „Zdenci“ (2016.- 2017.)	19

3.7.2.	Razvojni fond divlje svinje u lovištu XIV/139 „Podravska Moslavina“ i X/117 „Zdenci“ (2017.- 2018.)	20
3.7.3.	Razvojni fond divlje svinje u lovištu XIV/139 „Podravska Moslavina“ i X/117 „Zdenci“ (2018.- 2019.)	21
3.7.4.	Razvojni fond divlje svinje u lovištu XIV/139 „Podravska Moslavina“ i X/117 „Zdenci“ (2019.- 2020.)	22
3.7.5.	Razvojni fond divlje svinje u lovištu XIV/139 „Podravska Moslavina“ i X/117 „Zdenci“ (2020.- 2021.)	23
3.7.6.	Razvojni fond divlje svinje u lovištu XIV/139 „Podravska Moslavina“ i X/117 „Zdenci“ (2021.- 2022.)	24
3.8.	Hranjenje i nutritivne potrebe divlje svinje	25
4.	REZULTATI	26
4.1.	Prikaz izvršenog odstrela divlje svinje zajedničkog lovišta XIV/139 i X/117 u razdoblju 2016.-2017.....	26
4.2.	Prikaz izvršenog odstrela divlje svinje zajedničkog lovišta XIV/139 i X/117 u razdoblju 2017.-2018.....	27
4.3.	Prikaz izvršenog odstrela divlje svinje zajedničkog lovišta XIV/139 i X/117 u razdoblju 2018.-2019.....	27
4.4.	Prikaz izvršenog odstrela divlje svinje zajedničkog lovišta XIV/139 i X/117 u razdoblju 2019.-2020.....	28
4.5.	Prikaz izvršenog odstrela divlje svinje zajedničkog lovišta XIV/139 i X/117 u razdoblju 2020.-2021.....	29
4.6.	Prikaz izvršenog odstrela divlje svinje zajedničkog lovišta XIV/139 i X/117 u razdoblju 2021.-2022.....	29
4.7.	Analiza ocijenjeni trofeja vepra u razdoblju od 2016. do 2022. godine	30
5.	RASPRAVA	31
6.	ZAKLJUČAK	32
7.	POPIS LITERATURE.....	33
8.	SAŽETAK	34
9.	SUMMARY	35
10.	POPIS TABLICA	36
11.	POPIS SLIKA	37
12.	POPIS GRAFKONA	38
	BASIC DOCUMENTATION CARD	40

1. UVOD

Čovjekove djelatnosti u prirodu trajno su narušile zemaljski ekosustav. Lovišta i svi članovi koji ondje obitavaju nisu iznimka. Stoga čovjek mora zadirati u ekosustav lovišta kako bi spriječio još veće narušavanje. Gospodarenje lovištem je alat koji se koristi kako bih se detaljno isplanirali i proveli planovi kontrole populacije pojedinih vrsta divljači. Cilj gospodarenja je održati ekosustav lovišta u što boljoj ravnoteži i stvaranje zdrave i produktivne populacije divljači visoke trofejne vrijednosti. Taj plan se mora izraditi prema napucima struke kako bi se umanjila mogućnost stvaranje još veće štete u pojedinom lovištu tj. ekosustavu. U ovom diplomskom radu analizirati će se gospodarenje divljom svinjom u zajedničkom lovištu XIV/139 "Podravska Moslavina". Kako bi to bilo moguće, najprije se mora detaljno analizirati stanište radi utvrđivanja optimalne veličine populacije divlje svinje na tom prostoru. Opisati će se i usporediti gospodarenje sa susjednim lovištem X/117 „Zdenci“. Opisat će se biologija divlje svinje kako bi smo lakše razumjeli njenu ulogu u staništu. Svi podaci dobiveni istraživanjem za ovaj rad bit će statistički obrađeni te pravilno interpretirani u rezultatima.

2. PREGLED LITERATURE

2.1. Osnovni podaci o lovištu

Početna točka lovišta je kod graničnog stupa C-185. Od te točke granica ide na jug i proteže se granicom Osječko- baranjske i Virovitičko- podravske županije do granice državnog lovišta X/14-., Čađavački lug“. Tom granicom na istok i jug do rijeke Karašice. Karašicom prema istoku do odvodnog Dravskog kanala i njime na sjever do Drave. Dravom na zapad do početne točke. Prostorno razdijeljene Lovnogospodarske osnove preuzeto je iz Odluke o ustanovljenju lovišta. Površina lovišta iznosi 6798 hektara. Unutar opisane granice lovišta nalazi se oko 350 hektara na kojem nije ustavljeno lovište prema odredbi članka 9. Stavke 2. „Zakona o lovstvu“. Razmjer između privatnog i državnog posjeda te između šumskih i poljoprivrednih površina utvrđen je podacima Odjela za gospodarenje šumama Uprave šuma Našice i ARKOD Preglednika, a prikazan je u obrascu LGO-1.

2.1.1 Namjena lovišta

Lovište je namijenjeno prirodnom uzgoju zdrave i otporne visoke i crne divljači srednje trofejne vrijednosti, zdrave i otporne sitne divljači te za zaštitu divljači i ostalih životinjskih vrsta koje žive ili prolaze kroz lovište. Za korištenje divljači u cilju postizanja gospodarske dobiti. Lovište je također namijenjeno uzgoju trofejne divljači u svrhu prodaje kao i za unos „umjetno“ uzgojene divljači u svrhu povećanog gospodarskog korištenja. Primarna zadaća je uzgojiti divljač s obzirom na uvjete staništa, intenzivnosti lovnog gospodarenja i snošljivosti šteta divljači na šumskim i poljoprivrednim površinama, a koje uz gospodarsku funkciju imaju funkciju zaštite i očuvanja biološke raznolikosti genofonda autohtonih vrsta.

2.1.2. Mjesta obilježavanja granica lovišta

Granica lovišta obilježava se obavijesnim pločama na vidljivim mjestima (uz ceste) na ulazu u lovište te na svim mjestima gdje se granica spaja s više graničnih lovišta na glavnoj ili sporednoj cesti.

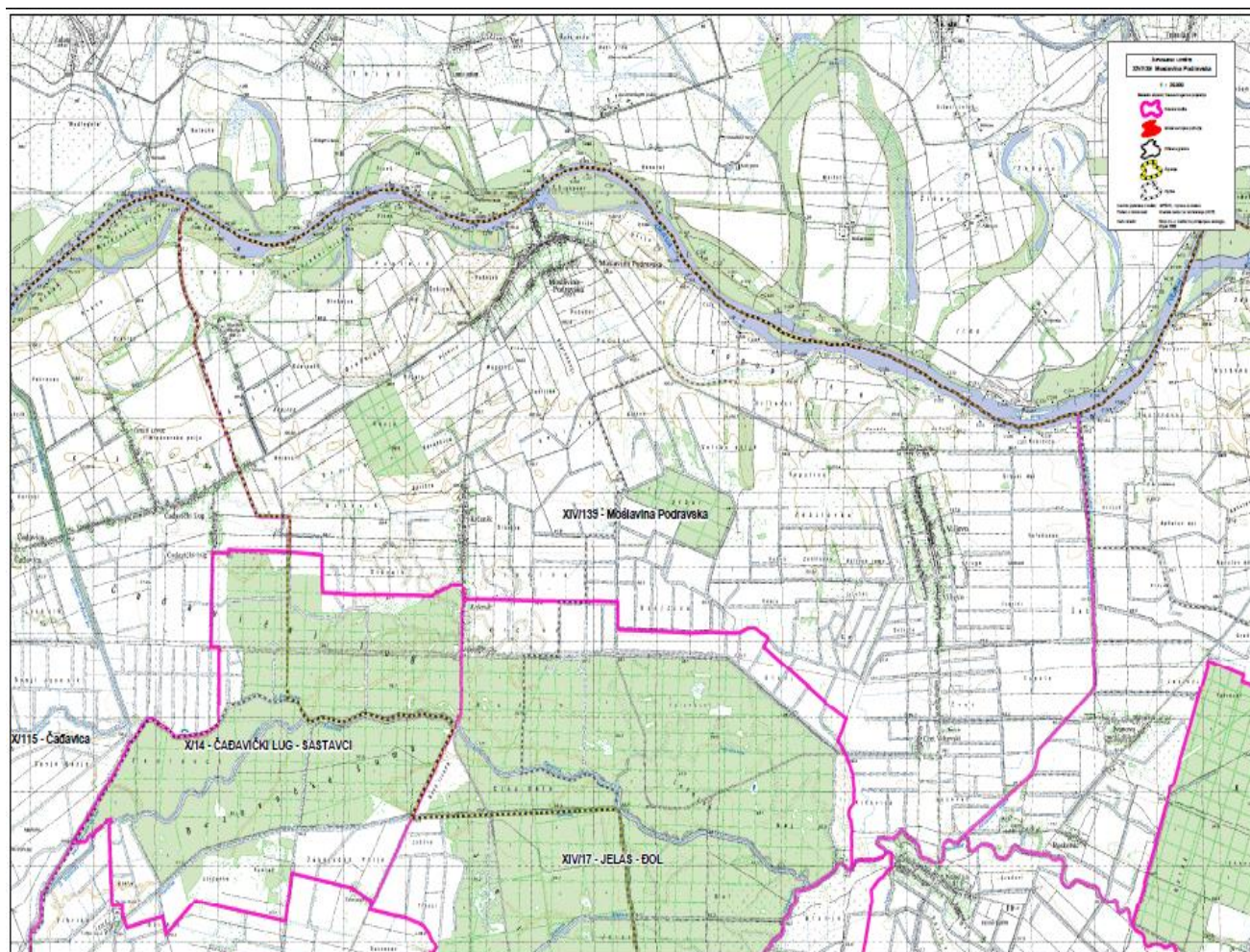
Mjesta obilježavanja granice lovišta nalaze se na sljedećim mjestima:

- sjeverozapadni dio naselja Mihovljački Martinci
- županijska cesta prema mjestu Gezinci
- naselje Krčenik
- cesta kod naselja Lužnjak
- kod naselja Cret
- na mjestu gdje se spaja kanal Šestilova sa županijskom cestom

2.1.3. Površina lovišta

Točan razmjer između državnog i privatnog posjeda te između poljoprivrednih i šumarskih površina je utvrđen prema podacima Odjela za gospodarenje šumama Uprave šuma Osijek i ARKOD preglednika, a iskazan je u obrascu LGO-1.

Lovište (Slika 1.) nije ustanovljeno na zaštićenim dijelovima u kojima je posebnim propisima zabranjen lov; moru i ribnjacima s obalnim zemljištem koje služi za korištenje ribnjaka; rasadnicima; voćnim i loznim nasadima namijenjenim intenzivnoj proizvodnji te pašnjacima, ako su ograđeni ogradom koja sprječava prirodnu migraciju dlakave divljači; miniranim površina i sigurnosnom pojasu širine 100 metara, te na drugim površinama na kojima je aktom zabranjen lov.

Slika 1. Prikaz karte lovišta (SLE)

Tablica 1. LGO-1 (Lovno gospodarska osnova lovišta „Podravska Moslavina“)

ISKAZ POVRŠINA				
NAZIV POVRŠINE	VRSTA POVRŠINE	KULTURA	ZEMLJOVLJIVLASNIČKO RAZMJERJE	Ha
1	2	3	4	5
ZEMLJIŠTE UNUTAR LOVIŠTA	ŠUMSKO	OBRASLO	Državno	453
			Privatno	17
			Σ	470
		NEBRASLO	Državno	
			Privatno	
			Σ	
	UKUPNO ŠUMSKO		DRŽAVNO	453
			PRIVATNO	17
	POLJOPRIVREDNO	ORANICE	Državno	1664
			Privatno	3368
			Σ	5032
		LIVADE	Državno	
			Privatno	183
			Σ	183
		PAŠNJACI	Državno	316
			Privatno	130
			Σ	446
		VIŠEGODIŠNJI NASADI (neograđeni)	Državno	
			Privatno	
			Σ	
OSTALO	Državno			
	Privatno			
	Σ			
UKUPNO POLJOPRIVREDNO		DRŽAVNO	1980	
		PRIVATNO	3681	
SVEUKUPNO ŠUMSKO I POLJOPRIVREDNO		DRŽAVNO	2433	
		PRIVATNO	3718	
		Σ Σ	6151	
VODE UNUTR LOVIŠTA	TEKUĆICE	PRIRODNE	Rijeke	60
			Potoci	20
			Σ	80
		UMJETNE	Kanali i dr.	147
	Σ		147	
	Σ Σ		227	
	STAJAĆICE	PRIRODNE	Jezera	
			Močvare i bare	70
			Ostalo	
		Σ	70	
		UMJETNE	Akumulacije i dr.	
			Retencije	
			Ostalo	
Σ				
		Σ Σ	70	
SVEUKUPNE VODE			297	
SVEUKUPNO LOVIŠTE PREMA VLASNIŠTVU		DRŽAVNO	2730	
		PRIVATNO	3718	
SVEUKUPNE LOVNE POVRŠINE			6448	
POVRŠINE NA KOJIMA SE NE USTANOVLJUJE LOVIŠTE, A OPISANE SU GRANICOM LOVIŠTA	GRAĐEVINKO ZEMLJIŠTE		260	
	JAVNE POVRŠINE (ceste i dr.)		30	
	POSEBNO ZAŠTIĆENI OBJEKTI PRIRODE			
	OGRAĐENI NASADI		60	
	PRIVATNI RIBNJACI			
	OSTALO- (minirane površine i dr.)			
		Σ	350	
POVRŠINE OPISANE GRANICOM LOVIŠTA			6798	

2.2. Opis prirodnih značajki staništa

2.2.1. Orografsko- klimatske prilike

Prosječna nadmorska visina lovišta iznosi 101 metar. Iz čega zaključujemo da se radi o izrazito niskom lovištu s ujednačenim reljefom. Raspored voda u lovištu povoljan je cijele godine zbog karakterističnog terena. Gledajući u cjelini lovište ne oskudijeva vodotocima i stajaćom vodom koji u depresijama stvaraju lokve, stoga sva divljač uvijek ima dovoljno vode za piće, te područja za kaljužanje tokom cijele godine. Što se tiče temperature apsolutni minimum je -25,1 °C, a maksimum 40,3 °C. Srednje temperature po godišnjim dobima su: proljeće 12,1 °C, ljeto 21,6 °C, jesen 11,5 °C i zima 1,2 °C. Srednja temperatura vegetacijsko razdoblja iznosi (od travnja do rujna) 18,5 °C. Kroz godinu ukupno padne 703,4 mm oborina (DHMZ), od toga najviše padne u 6. mjesecu, a najmanje u 2. mjesecu. Najveći dio oborina čini kiša, dok snijeg i ostale padaline čine manji. Na području lovišta dominantni su sjeverni i južni vjetar, a samo u ekstremnim uvjetima stvaraju štetu. U lovištu postoje dva tipa tla: ritska crnica i močvarno glejno tlo. Ti tipovi pripadaju skupini hidromornih tala koje karakterizira povremeno ili trajno vlaženje profila tla (Martinović, 2000.).

2.2.2. Biljne zajednice u lovištu

Biljne zajednice u lovištu možemo svrstati u dvije velike kategorije, a to su: šumske biljne zajednice i poljoprivredne biljne zajednice. Šumske biljne zajednice čine 8,3 % ukupne površine lovišta. To se čini relativno mali udio lovišta, ali međutim šume su najproduktivnije sastojine za gospodarenje divljom svinjom. U lovištu se nalaze tipične vrste listopadne šumske vrste koje rastu na niskim nadmorskim visinama uz vodu (Tablica 2.).

Tablica 2. Prikaz površina različitih šumskih vrsta u lovištu (LGO 2016.-2026. „Podravska Moslavina“)

Uređivački razred	Površina ha
Kultura EA topole	177,74
Sjemenjača bagrema	23,19
Kultura bijele vrbe	3,73
Sjemenjača crne topole	68,12
Sjemenjača graba	33,63
Sjemenjača lužnjaka	156,64
Sjemenjača crne joha	6,95

Poljoprivredne biljne zajednice čine većinu površine lovišta, čak 91,7% površine namijenjeno je za gospodarenje. Na 85 % poljoprivrednih površina primjenjuje se intenzivna poljoprivreda koju karakterizira velika potrošnja sredstva za zaštitu bilja, velike površine, monokultura... Ostatak poljoprivrednog zemljišta se obrađuje ekstenzivno što znači manja upotreba kemijskih sredstava i teške mehanizacije. Takav tip bolje pogoduje gospodarenju divljači. Zbog intenzivne poljoprivrede nestaje mnogo korova koji služe kao izvor hrane, također štetne tvari koje se koriste u poljoprivredi mogu naštetiti divljači.

2.2.3. Mir u lovištu i infrastruktura

Na području lovišta postoji 6 naselja (Podravska Moslavina, Krčenik, Geznici, Viljevo, Cret Viljevski i Martinci Miholjački) iz čega se može zaključiti da je područje lovišta dobro naseljeno. Lovištem prolaze prometnice koje povezuju naselja i takozvana Podravska magistrala. Mir u poljskom dijelu lovišta najviše narušavaju poljoprivredni radovi. Najintenzivniji radovi u polju (proljeće) se poklapa s vremenom razmnožavanja divljači. U šumama najviše mira remeti sječa šuma i ubiranje šumskih plodova (gljive, kesteni...). U lovištu ima puno pasa i mačaka lutalica koje značajno remete mir u lovištu te ostalih predatora. Razlog tome je nedopuštanje odstrela od strane Hrvatskog pravosuđa. Domaće životinje također mogu negativno utjecati na divlje svinje jer šire parazite (trihinela). Krivolov je rijedak i ne utječe značajno na mir u lovištu.

2.2.4. Antropogeni učinak

Korištenje glavnih šumskih resursa (sječa, sadna i uzgoj drveća) u ovom lovištu ne dovodi gospodarenje lovišta u podređeni položaj. Navike lokalnog stanovništva da sakupljaju šumske plodove i ispaša stoke uz prisutnost pasa također smanjuje mir u lovištu. Najveći antropogeni učinak u lovištu ima poljoprivredna. Valja spomenuti i pozitivan utjecaj ljudi na divljač, lovci ustraju u poboljšavanju uvjeta uzgoja, zaštite i lova.

2.3. Prikaz vrsta divljači i ostalih životinjskih vrsta u lovištu

Uz navedenu divlju svinju lovište gospodari i ostalim vrstama divljači, a to su: jelen obični, srna, zec, fazan kao glavnim vrstama divljači. Od sporednih vrsta u lovištu nalazimo: jazavaca, divlju mačku, kunu zlaticu, čaglja, lisicu, tvora, trčku, divlju patku gluharu, crnu lisku, vranu sivu, svraku i šojku kreštalicu. Također valja spomenuti i životinje koje ne spadaju u divljač, ali su zaštićene zakonom RH jer gospodarenje ne smije utjecati negativno na te životinje. Zaštićene životinje koje obitavaju u lovištu su: vidra, dabar, orao štekavac, patka kreketaljka, patka njorka, crna roda, golub dupljaš i mala šljuka.

2.4. Opis tehničke opremljenosti lovišta

Pod ovim pojmom podrazumijevamo lovnogospodarske i lovnotehničke objekte, bez kojih je nezamisliva uspješna provedba mjera u uzgoju, zaštiti i korištenju divljači. Stanje i brojnost tih objekata u zajedničkom otvorenom lovištu broj: XIV/139 „Podravska Moslavina“ na dan 1. travnja 2016. godine prikazano je u obrazcu LGO 2006.-2016. „Podravska Moslavina“.

- solišta	14 komada
- visoke čeke (Slika 2.)	18 komada
- hranilišta za visoku divljač	14 komada
- hranilišta za sitnu divljač	23 komada

Slika 2. Prikaz visoke čeke (Antonio Peharda)

2.5. Opis divlje svinje

Divlja svinja (*Sus scrofa*) je parnoprstni papkar iz porodice svinja i predak domaće svinje. Areal rasprostranjenosti se proteže na 6 kontinenta, u Europi jedino ne naseljava Britaniju i Irsku. Divlje svinje su svejedi i vrlo prilagodljive u srednjoj Europi populacija se značajno povećava, uglavnom zbog povećanog uzgoja kukuruza, a životinje sve više migriraju u naseljena područja (Oliver, 1993.).

Zoološka sistematika

- carstvo životinje (*Animalia*)
- koljeno kralježnjaci (*Vertebrata*)
- razred sisavci (*Mammalia*)
- red parnoprstaši (*Artiodactyla*)
- porodica svinje (*Suidae*)
- vrsta divlja svinja (*Sus scrofa*)

2.5.1. Osnovne biološke karakteristike divlje svinje

Divlja svinja (Slika 5.) masivno je građena s kratkim i relativno tankim nogama. Trup je kratak i robustan dok je u stražnjem dijelu slabije razvijena. Područje iza lopatica uzdiže se u grbu, a vrat je kratak i debeo do te mjere da je gotovo nepokretan. Glava životinje je vrlo velika i zauzima do jedne trećine duljine tijela. Građa glave prikladna je za kopanje i rovanje. Glava djeluje kao plug, dok snažni vratni mišići omogućuju životinji da podigne znatne količine tla: sposobna je kopati 8–10 cm u smrznuto tlo i može podići stijene teške 40–50 kg. Divlja svinja ima od 42 do 44 zubi i u potpunom zubalu razlikujemo 12 sjekutića, 4 očnjaka, 16 predkutnjaka i 12 kutknjaka. Zubna formula je: $2 \text{ X } I \frac{3}{3}, C \frac{1}{1}, P \frac{4}{4} \text{ i } M \frac{3}{3}$. Oči su male i duboko usađene, a uši dugačke i široke. Vrsta ima dobro razvijene očnjake (kljove) koji strše iz usta odraslih mužjaka. Sposobne su za brze pokrete. Životinja može trčati maksimalnom brzinom od 40 km/h i skakati na visinu od 140-150 cm (Baskin i Danell, 2003.).

Slika 2. Divlja svinja-vepar Izvor:<https://www.dw.com/en/german-wildlife-park-renames-putin-the-boar/a-61517967> (1.9.2022.)

Spolni dimorfizam je izražen u vidu da mužjak ima razvijene očnjake u kljove, veći su od ženke, te formiraju takozvani „štit“ u području lopatica kao zaštita unutarnjih organa od potencijalnih ozljeda koji veprovi zadobivaju tokom međusobnih okršaja. Svinja spolnu zrelost postiže s 2 godine starosti. Pari se od studenog do prosinca i taj period kod divlje svinje naziva se „bucanje“. Graviditet traje u prosjeku od 124 do 128 dana te oprasi do 12 prasadi. Tek oprasena prasad smeđe je boje s dvije poprečne lateralne pruge, te svako prase ima pjege, čiji broj varira kod jedinki. Divlja svinja je tipični svežder i po prirodi je oportunist, što znači da jede najlakše dostupnu hranu bez obzira na vrstu hrane. Najviše preferiraju šume s blazinom vode bogate hranom, međutim ova vrsta je izrazito prilagodljiva pa stoga varijabilnost staništa u kojem može obitavati je izrazito široka. Životni vijek divlje svinje može biti do 30 godina, međutim u prirodi su i jedinke strije od 10 godina rijetkost (Baskin i Danell, 2003.).

2.6. Sprječavanje šteta nastalih od divljih svinja

Postoj više metoda kojima se može prevenirati štete koje uzrokuju divlje svinje. Bez obzira na provedbu sve mjere padaju u vodu, ako je populacija svinja iznad biološkog maksimuma. Stoga držanje populacije u kontroli je najvažnija mjera prevencije šteta nastalih od divljih svinja. Za sada ne postoji apsolutno sigurna kurativna metoda za sprječavanje šteta od divljih svinja (osim ograđivanja kultura ili svinja u lovištu). Najvažnije je za prevenciju šteta osigurati dovoljno hrane u lovištu prihranom i prehranom. Važno je zasijati poljoprivredne kulture tj. praviti jednogodišnje remize. Divlje svinje najviše preferiraju žitarice u mliječno-voštanoj zriobi te ostale sočne plodove (voće, repa i dr.). Iz tog razloga važno je osigurati svinjama te kulture od strane lovaca kako bi svoje potrebe za tim tipom hrane zadovoljila u remizama, a ne u poljoprivrednim i šumskim kulturama. Postoje i razni mirisni repelenti za divlje svinje, međutim iskustvo lovaca i poljoprivrednika dokazalo je djelomičnu učinkovitost te veliku varijabilnost učinkovitosti ovisno o raznim faktorima (vrsta usjeva, položaj parcele, klimatski uvjeti, način i vrijeme primjene repelenta i dr.).

2.7. Obavljanje lova divljih svinja

Prema Pravilniku o uvjetima načinu lova, nošenju lovačkog oružja, obrascu i načinu izdavanja lovačke iskaznice, dopuštenju za lov i evidenciju o obavljenom lovu (Anonymous, 2010.) divlje svinje dopušteno je loviti na sljedeće načine: prigonom, pogonom, potražice, šuljanjem, dočekom i primamljivanjem. Od sljedeći navedenih načina lova najviše se preferira lov dočekom s čeke i pogonom. Za lov se koriste lovačke puške s užlijebljenim cijevima s najslabijim dopuštenim nabojem čija energija za 100 metara iznosi minimalno 2500 đula, minimalne težine zrna 8,2 grama. Maksimalna dopuštena daljina pucanja iznosi 150 metara. Iznimno je dopuštena upotreba lovačkog oružja s glatkim cijevima, ali samo ako se koristi kugla (slug) ili potkalibersko zrno i to na udaljenosti do 40 metara. Takvo oružje se koristi u pogonu i prigonu poštu u tim lovovima se može doći u priliku za hitac na divlju svinju na kraćim udaljenostima. Prema prijašnjem Pravilniku o lovostaju na vepra, nazime, prase nema lovostaja osim za krmaču (lovostaj je od 1.2. do 30.6.), međutim prema novom Pravilniku (Anonymous, 2019.) nema lovostaja ni na krmaču osim kad je visoko bređa ili dok vodi mladunčad. Razlog mijenjanja pravilnika je opasnost od dolaska afričke svinjske kuge u Hrvatsku iz susjednih država (Najbliže zabilježeni slučajevi u Mađarskoj).

2.8. Bolesti i mjere zaštite divlje svinje

Najvažnije mjere zaštite divlje svinje je održavanje zdrave populacije primjerene veličine za taj životni prostor. Također je važno uklanjanje svi strvina u lovištu koja su potencijalni izvor zaraze. Sanitarni odstrel i sve divljači koje ukazuje na bolest.

2.8.1. Svinjska kuga

Prema Cvetniću (2005.) jedna je od najznačajnijih virusnih bolesti koji napada svinju. Bolest uzrokuje virus skupine pesti-virusa. Virus ulazi u organizam preko tonzila, konjunktiva ili povrijeđenog dijela kože. Inkubacijski period traje 3 do 6 dana. Nakon toga dolazi do pojave simptoma koji mogu biti perakutni, akutni i kronični. Kod perakutnog nositelj virusa naglo ugiba. Kod akutne faze divlje svinje manje reagiraju na zvučne podražaje, leže postrani, hod im uzrokuje bolove, a hodaju vršcima papaka. Najčešće se pojavljuje kronični oblik kod kojeg su svinje pothranjene i kržljave, teturaju u hodu i javlja se proljev. Na koži se uočavaju kraste i to najčešće u području oko uši i repa. Zaražene divlje svinje se ne liječe već se obavlja sanitarni odstrel. Ukoliko se bolest pojavi u lovištu lovoovlaštenik dužan je to prijaviti veterinarskoj službi. U zaraženom području populacija svinja se mora svesti na biološki minimum te obavezno ukloniti sva trupla iz lovišta. Ukoliko se sumnja na zarazu, lov pogonom i prigonom se ne obavlja.

2.8.2. Leptospiroza

Zarazna bolest koja je i ujedno zoonoza, što znači da može s životinje prijeći na čovjeka i obratno. Divlja svinja se inficira kada dođe u neposredni kontakt s zaraženim glodavcima. Također može biti rezervoar bakterija koje uzrokuju ovu bolest te zaraziti ostale životinje ili čovjeka. Prvi znaci da je došlo do pojave ove bolesti u populaciji divlje svinje je pobačaj krmača ili je mortalitet prasadi veći od 25 %. Liječenje se ne provodi, a preventivne mjere su održavanje higijene hranilišta i izvora vode (Cvetnić, 2005.).

2.8.3. Afrička svinjska kuga

Afrička svinjska kuga (ASK) je vrlo zarazna virusna bolest domaćih i divljih svinja čija smrtnost može doseći 100 %. Nije opasan za zdravlje ljudi, ali ima razorne učinke na populaciju svinja. Trenutno ne postoji učinkovito cjepivo. Virus je vrlo otporan, što znači da

može preživjeti na odjeći, čizmama, kotačima i drugim materijalima. Može preživjeti i u raznim proizvodima od svinjetine poput: šunke, kobasica ili slanine. Ljudsko ponašanje može igrati važnu ulogu u širenju ove bolesti svinja preko granica, ako se ne poduzmu odgovarajuće mjere (WOAH, 2020.). Simptomi mogu biti pojava plavo-ljubičastih područja i krvarenja po ušima, abdomenu i stražnjim nogama, iscjedak iz oka i nosa, crvenilo kože grudiju, abdomena, perineuma, repa i nogu, začepljenje ili proljev, moguća je i pojava melene, povraćanje, pobačaj gravidnih krmača u svim fazama graviditeta, krvavi pjenušavi sadržaj iz usta i nosa te nekoordinirano kretanje koje se javi dan do dva prije uginuća. U Hrvatskoj još nije zabilježen slučaj zaraze divlje svinje ASK međutim to je samo pitanje vremena jer je taj virus otkriven u Mađarskoj. Zbog opasnosti od pojave ove bolesti u Hrvatskoj uvedene su mnoge preventivne mjere koje se tiču lova i lovaca. Svaki lovac koji radi na farmi svinja ima zabranu učestvovati u lovu na divlje svinje, kvote za odstrel divlje svinje su povećane, dopušteno je korištenje termalnih i noćnih ciljnika u lovu na divlje svinje (Starešina, 2017.).

2.8.4. Metastrongilidoza svinje

To je bolest koju uzrokuje nematoda čiji je prijenosnik kišna gujavica. Ova nematoda najopasnija je za divlje svinje mlađe životne dobi. Simptom kod jače infekcije je kašalj. Liječenje se provodi antiparaziticima, međutim to je teško provoditi u otvorenim lovištima, dok se u zatvorenim lovištima i gaterima pokazao učinkovito (Pavlović, 2005.).

2.8.5. Trihinelozna

Trihinelozna je bolest čovjeka i drugih životinja koju uzrokuje sićušni parazitski oblič, najčešće *Trichinella spiralis*. Svinje se invadiraju konzumacijom zaraženih strvina ili štakora. Dolaskom trihinele u probavni trakt ona se oslobađa iz čahure te spolno dozrijeva. Nakon oplodnje ženka trihinele dolazi u crijevnu stjenku te polaže ličinke koje preko krvi i limfe dolaze u poprečnoprugasto mišićje. Tu tvore čahuru i čekaju. Simptomi nisu uočljivi na životinji. Mjere zaštite su iste kao i kod ostalih bolesti (uklanjanje lešina, higijena hranilišta i dr.). Nakon odstrela divlje svinje svatko je dužan poslati mesu na analizu radi utvrđivanja prisutnosti trihinele u mesu. Za uzorak se najčešće uzima dio mesa s ošita (Gottstein, 2009.).

2.8.6. Trihuroza

Uzročnik bolesti je *Trichuris suis*. Odrasli paraziti žive na sluznici debelog crijeva gdje polažu jaja koja putem izmeta dolaze u vanjsku okolinu. Svinja se ponovno inkontaminira preko hrane ili zagađene vode. Simptomi su: proljev, mršavljenje, zaostatak u rastu i razvoju. U težim slučajevima zaraze može doći do ugibanja jedinke. Liječenje se provodi antiparaziticima na način da se miješaju s hranom kojom se prihranjuju divlje svinje. Preventivne mjere su iste kao i kod drugih parazitskih bolesti (Kralik i sur., 2007.).

3. MATERIJALI I METODE

3.1. Dosadašnje gospodarenje lovištem

Dosadašnje gospodarenje divljom svinjom do 2016. godine.

Lovištem od 1996. godine gospodari Lovačko društvo „Šljuka“ iz Podravske Moslavine. Na temelju lovnogospodarske osnove (2006.-2016.) prikazani su rezultati dosadašnjem gospodarenjem divljom svinjom. Lovno produktivna površina u ovom lovištu za divlju svinju iznosi 1500 hektara.

Tablica 3. Rezultati gospodarenja divljom svinjom u razdoblju od 2006. do 2016. godine (LGO 2006.-2016. „Podravska Moslavina“).

Lovna godina	Matični fond		Fond pred lov		Lov			
	planirani	ostvareni	Planirani	ostvareni	planirani	Ostvareni		
						Odstrjel	otpad	ukupno
2006./2007.	-	30	52	52	22	7	1	8
2007./2008.	30	30	52	52	22	20	0	20
2008./2009.	32	32	52	54	22	19	0	19
2009./2010.	30	31	52	52	22	21	1	22
2010./2011.	30	30	52	52	22	18	0	18
2011./2012.	30	32	52	54	22	20	0	20
2012./2013.	30	30	52	52	22	22	0	22
2013./2014.	30	30	52	52	22	21	1	22
2014./2015.	30	30	52	52	22	14	2	16
2015./2016.	30	32	52	54	22	22	0	22
Σ					220	184	5	189

3.2. Trofejna vrijednost

Prema dobivenim rezultatima ocjenjivanja trofeja veprova (Slika 3.) prosječna vrijednost trofeja se kreće oko 100 CIC točaka. Od značajnih trofeja iz ovog lovišta u proteklom periodu možemo istaknuti 4 veptra koja su bila u brončanoj medalji (110 do 140, 99 CIC) i dva veptra u srebrnoj medalji (115 do 119,99 CIC).

Slika 3. Prikaz trofeje mladog veptra (Antonio Peharda)

3.3. Cilj lovnog gospodarenja

Najvažniji postavljeni ciljevi gospodarenja divljom svinjom su prirodan uzgoj zdravih i otpornih jedinki trofejne vrijednosti u skladu s mogućnostima staništa. Održavanje brojnog stanja genetski zdrave populacije bez značajnih šteta na poljoprivrednim usjevima i u šumama uz zadovoljene potrebe lovačke udruge.

Divlja svinja živi u krdima sa točno uspostavljenom hijerarhijom, osim starijih veprova. Krda obično sačinjavaju krmače s pomlatkom i lanjskim pomlatkom gdje je najčešće najstarija krmača vodilja. Krmača vodilja ostavlja svoje kćeri u krdu, dok muške jedinice u drugoj godini tjeraju iz krda. Veprovi najčešće žive samotnjački, samo se u doba bucanja približavaju

krmačama. Postoje zabilježeni slučajevi gdje dva vepra žive zajedno u periodu bez parenja. U praktičnom gospodarenju ovom vrstom teže je utvrditi starost samim osmatranjem te je usvojena pretpostavka da je težina grla u velikoj korelaciji sa starošću (Darabuš i sur., 2012.).

Gospodarska starost utvrđuje se na 6 godina, a dobna struktura je:

- pomladak – divljač 2. lovne godine
- mlada grla – divljač 3. i 4. lovne godine
- srednja grla – divljač 5. lovne godine
- zrela grla – divljač 6. lovne godine pa nadalje

Omjer spolova nastoji se održati 1:1.

3.4. Lovnoproductivna površina

Izračun je izvršeni prema podacima o zatečenom stanju na terenu i po metodologiji propisanoj u Pravilniku o sadržaju, načinu izrade i postupaka donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove programa uzgoja divljači i programu zaštite divljači (Anonymous, 2008.) i to:

Šuma i šumska zemljišta (bez sastojine u fazi prirodne obnove) ha x do 90 %

Poljoprivredno: - oranice ha x do 5%

- livade ha x do 20%

- pašnjaci ha x do 50 %

Tablica 4. Izračun lovnoproductivne površine (LGO 2016.-2026. „Podravska Moslavina“)

Namjena tla	Površina	%	LPP
	Ha		ha
Šuma i šumsko zemljište	470	90	423
Oranice	5032	10	503
Livade	183	20	37
Pašnjaci	446	45	201
Močvare, bare i tršćaci	70	40	28
Ukupno			≈ 1200

3.5. Bonitet lovišta za divlju svinju

Određivanje boniteta lovišta za ovu vrstu divljači sukladno je opisanim elementima iz Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupaka donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, program uzgoja divljači i programu zaštite divljači.

Hrana i voda- hrane ima dovoljno cijele godine. U lovištu se podižu remize žitarica i gomoljača (oko 6 ha) te su izvrstan dodatan izvor hrane tokom većeg djela godine. Primaran izvor hrane su plodovi šumskih drveća (hrast, bukva i dr.). Uz vodene površine lovište je bogato školjkašima, puževima i ostalim malim životinjama koje svinja rado jede. Divlja svinja u ovom lovištu ima optimalne uvjete hrane i vode.

Vegetacija- šumski dio lovišta obrastao je mješovitom listopadnom šumom u kojoj dominira vrba, topola, hrast lužnjak i običan grab. Terenskim obilaskom poljoprivrednog dijela lovišta utvrđeni je dobro razvijeni pojas uz oranice sloja drveća, grmlja i nižeg podrasta, koji pruža divljači hranu i zaklon u većem dijelu godine. Travnate površine također osiguravaju izdašne količine hrane.

Kvaliteta tla- srednje duboko, djelomično propusno tlo, umjerene plodnosti i topline.

Mir u lovištu- najveću buku u lovištu uzrokuju poljoprivredni radovi, međutim oni su sezonskog karaktera te poljoprivredna mehanizacija najveću buku stvara u proljeće (sjetva) i jesen (berba i žetva). Mir u lovištu djelomično ugrožavaju psi skitnice.

Opća prikladnost lovišta- promatrajući lovište u cjelini odnos oranica, pašnjaka, šume i vode je zadovoljavajući.

U lovno gospodarskoj osnovi ovom lovištu dodijeljeno je 57 bodova od ukupno mogućih 100 bodova. Što svrstava ovo lovište III. bonitetni razred za gospodarenje divljom svinjom.

3.6. Gospodarski kapacitet lovišta

Gospodarski kapacitet lovišta je bonitiranjem utvrđeni najveći mogući broj divljači u lovištu (normalno brojno stanje), a koji ne ugrožava gospodarenje šumom i poljoprivrednim površinama (Sertić, 2008.).

LPP- 1200 hektara

Broj grla na 100 hektar = 2 grla u matičnom fondu

Koeficijent prirasta = 2,0 na ukupan broj ženskih grla

Omjer spolova- 1:1

Tablica 5. Izračun gospodarskog kapaciteta lovišta (LGO 2016.-2026. „Podravska Moslavina“)

Matični fond	1200 ha/100 ha x 2,0 grla	24 grla
Godišnji prirast	2 grla > na sva ženska grla	24 grla
Kapacitet lovišta	MF + prirast	48 grla
Izlučenje	Odstrel + otpad	24 grla

3.7. Razvoj fonda

Razvoj fonda divlje svinje uređeni je prema bonitetu lovišta podacima lovnoproduktivnih površina u lovištu. Procijenjeni broj je polazna osnova za izradu smjernica gospodarenja. U naumu uspostavljanja normalne strukture populacije divlje svinje, lovozakupnik ima obavezu gospodarenje usmjeriti na formiranje matičnog fona, njegovu zaštitu i uzgoj. Prikazat će se razvojni fond divlje svinje u lovištu XIV/139 „Podravska Moslavina“ te susjednom lovištu X/117 „Zdenci“ u period od 2016. do 2022. godine. Razlog prikaza razvojnog fonda divlje svinje u susjednom lovištu je radi usporedbe gospodarenja divljom svinjom u 2 susjedna lovišta.

3.7.1. Razvojni fond divlje svinje u lovištu XIV/139 „Podravska Moslavina“ i X/117 „Zdenci“ (2016.- 2017.)

Tablica 6. Razvojni fond divlje svinje u lovištu XIV/139 „Podravska Moslavina“ (2016.- 2017.)

Razvoj fonda divlje svinje Lovište XIV/139 „Podravska Moslavina“															
Fondovi		Dobna struktura										Σ		ΣΣ	
		Mladunčad		Pomladak		Mladi		Srednji		Zreli					
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž		
		Grla													
1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Matični Fond	Planirani														
	Ostvareni				5	5	4	4	2	2	1	1	12	12	24
Fond pred lov	Planirani														
	Ostvareni		12	12	5	5	4	4	2	2	1	1	24	24	48
Lov	Planirani	lov (stvarno stanje)	7	7	3	3	1	1			1	1	12	12	24
	Ostvareni	ukupno	5	5	4	3	2	1			1	1	12	10	22

Tablica 7. Razvojni fond divlje svinje u lovištu X/117 „Zdenci“ (2016.-2017.)

Razvoj fonda divlje svinje Lovište X/117 „Zdenci“															
Fondovi		Dobna struktura										Σ		ΣΣ	
		Mladunčad		Pomladak		Mladi		Srednji		Zreli					
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž		
		Grla													
1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Matični Fond	Planirani														
	Ostvareni				3	4	3	3	2	2	1	1	9	10	19
Fond pred lov	Planirani		13	12	3	4	3	3	2	2	1	1	22	22	44
	Ostvareni		13	12	3	4	3	3	2	2	1	1	22	22	44
Lov	Planirani	lov (stvarno stanje)	5	5	2	2	1	1			1	1	9	9	18
	Ostvareni	ukupno	5	5	2	2	1	1			1	1	9	9	18

3.7.2. Razvojni fond divlje svinje u lovištu XIV/139 „Podravska Moslavina“ i X/117 „Zdenci“ (2017.- 2018.)

Tablica 8. Razvojni fond divlje svinje u lovištu XIV/139 „Podravska Moslavina“ (2017.- 2018.)

Razvoj fonda divlje svinje Lovište XIV/139 „Podravska Moslavina“															
Fondovi		Dobna struktura										Σ		ΣΣ	
		Mladunčad		Pomladak		Mladi		Srednji		Zreli					
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž		
		Grla													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Matični Fond	Planirani			5	5	4	4	2	2	1	1	12	12	24	
	Ostvareni			6	4	4	4	2	2	1	1	13	11	24	
Fond pred lov	Planirani	12	12	5	5	4	4	2	2	1	1	24	24	48	
	Ostvareni	12	12	5	5	4	4	2	2	1	1	24	24	48	
Lov	Planirani	lov (stvarno stanje)	12	12	6	4	4	4	2	2	1	1	12	12	24
	Ostvareni	ukupno	6	6	4	3	2	1	1		1		13	11	24

Tablica 9. Razvojni fond divlje svinje u lovištu X/117 „Zdenci“ (2017.-2018.)

Razvoj fonda divlje svinje Lovište X/117 „Zdenci“															
Fondovi		Dobna struktura										Σ		ΣΣ	
		Mladunčad		Pomladak		Mladi		Srednji		Zreli					
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž		
		Grla													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Matični Fond	Planirani			5	4	2	3	3	3	2	2	12	12	24	
	Ostvareni			6	6	2	2	3	4	2	2	13	14	27	
Fond pred lov	Planirani	15	15	5	4	2	3	3	3	2	2	27	27	54	
	Ostvareni	17	18	6	6	2	2	3	4	2	2	30	32	62	
Lov	Planirani	lov (stvarno stanje)	13	14	3	3			1	2	1	1	18	20	38
	Ostvareni	ukupno	16	16	6		2	1			1	2	23	22	45

3.7.3. Razvojni fond divlje svinje u lovištu XIV/139 „Podravska Moslavina“ i X/117 „Zdenci“ (2018.- 2019.)

Tablica 10. Razvojni fond divlje svinje u lovištu XIV/139 „Podravska Moslavina“ (2018.- 2019.)

Razvoj fonda divlje svinje Lovište XIV/139 „Podravska Moslavina“															
Fondovi		Dobna struktura										Σ		ΣΣ	
		Mladunčad		Pomladak		Mladi		Srednji		Zreli					
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž		
		Grla													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Matični Fond	Planirani			5	5	4	4	2	2	1	1	12	12	24	
	Ostvareni			6	4	4	4	2	2	1	1	13	11	24	
Fond pred lov	Planirani	12	12	5	5	4	4	2	2	1	1	24	24	48	
	Ostvareni	12	12	6	4	4	4	2	2	1	1	25	23	48	
Lov	Planirani	lov (stvarno stanje)	7	6	4	3	2	1			1	1	12	12	24
	Ostvareni	ukupno	2	2	3	4	1		1		2		9	6	15

Tablica 11. Razvojni fond divlje svinje u lovištu X/117 „Zdenci“ (2018.-2019.)

Razvoj fonda divlje svinje Lovište X/117 „Zdenci“															
Fondovi		Dobna struktura										Σ		ΣΣ	
		Mladunčad		Pomladak		Mladi		Srednji		Zreli					
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž		
		Grla													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Matični Fond	Planirani			4	4	3	3	3	3	2	2	12	12	24	
	Ostvareni			5	5	4	4	3	3	3	3	14	14	28	
Fond pred lov	Planirani	15	15	5	4	2	3	3	3	2	2	27	27	54	
	Ostvareni	18	19	5	5	4	4	3	3	3	3	33	34	67	
Lov	Planirani	lov (stvarno stanje)	14	15	2	2	2	2	1	1	2	2	21	22	43
	Ostvareni	ukupno	18	19	1	3	1	1	1	3	1	2	22	27	49

3.7.4. Razvojni fond divlje svinje u lovištu XIV/139 „Podravska Moslavina“ i X/117 „Zdenci“ (2019.- 2020.)

Tablica 12. Razvojni fond divlje svinje u lovištu XIV/139 „Podravska Moslavina“ (2019.- 2020.)

Razvoj fonda divlje svinje Lovište XIV/139 „Podravska Moslavina“														
Fondovi		Dobna struktura										Σ		ΣΣ
		Mladunčad		Pomladak		Mladi		Srednji		Zreli				
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
		Grla												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Matični Fond	Planirani			5	5	4	4	2	2	1	1	12	12	24
	Ostvareni			10	10	4	2	2	3	2	2	18	17	35
Fond pred lov	Planirani	12	12	5	5	4	4	2	2	1	1	24	24	48
	Ostvareni	17	17	10	10	4	2	2	3	2	2	35	34	69
Lov	Planirani	lov (stvarno stanje)	12	12	8	8	1	1	1	1	1	23	23	46
	Ostvareni	ukupno	8	6	6	1	1		1			16	7	23

Tablica 13. Razvojni fond divlje svinje u lovištu X/117 „Zdenci“ (2019.-2020.)

Razvoj fonda divlje svinje Lovište X/117 „Zdenci“															
Fondovi		Dobna struktura										Σ		ΣΣ	
		Mladunčad		Pomladak		Mladi		Srednji		Zreli					
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž		
		Grla													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Matični Fond	Planirani			4	4	3	3	3	3	2	2	12	12	24	
	Ostvareni					4	2	4	3	3	2	11	7	18	
Fond pred lov	Planirani	15	15	4	4	3	3	3	3	2	2	27	27	54	
	Ostvareni	8	9			4	2	4	3	3	2	19	16	35	
Lov	Planirani	lov (stvarno stanje)	6	7			3	1	3	2	2	14	11	25	
	Ostvareni	ukupno	12	9	1	1	1	1	1	3		1	15	15	30

3.7.5. Razvojni fond divlje svinje u lovištu XIV/139 „Podravska Moslavina“ i X/117 „Zdenci“ (2020.- 2021.)

Tablica 14. Razvojni fond divlje svinje u lovištu XIV/139 „Podravska Moslavina“ (2020.- 2021.)

Razvoj fonda divlje svinje Lovište XIV/139 „Podravska Moslavina“															
Fondovi		Dobna struktura										Σ		ΣΣ	
		Mladunčad		Pomladak		Mladi		Srednji		Zreli					
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž		
		Grla													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Matični Fond	Planirani			5	5	4	4	2	2	1	1	12	12	24	
	Ostvareni			9	8	5	7	2	3	2	2	18	20	38	
Fond pred lov	Planirani	12	12	5	5	4	4	2	2	1	1	24	24	48	
	Ostvareni	17	17	10	10	4	2	2	3	2	2	35	34	69	
Lov	Planirani	lov (stvarno stanje)	15	15	6	6	2	3		1	2	2	25	27	52
	Ostvareni	ukupno	4	8	11	3	3	1			1		19	12	31

Tablica 15. Razvojni fond divlje svinje u lovištu X/117 „Zdenci“ (2020.-2021.)

Razvoj fonda divlje svinje Lovište X/117 „Zdenci“															
Fondovi		Dobna struktura										Σ		ΣΣ	
		Mladunčad		Pomladak		Mladi		Srednji		Zreli					
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž		
		Grla													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Matični Fond	Planirani			4	4	3	3	3	3	2	2	12	12	24	
	Ostvareni							5	1	4	2	9	3	12	
Fond pred lov	Planirani	15	15	4	4	3	3	3	3	2	2	27	27	54	
	Ostvareni	11	11	7	6	3	3	4	4	2	2	24	24	48	
Lov	Planirani	lov (stvarno stanje)	7	7	4	3	1	1	2	2	1	1	15	14	29
	Ostvareni	ukupno	7	7	4	3	1	1	3		2	1	17	12	29

3.7.6. Razvojni fond divlje svinje u lovištu XIV/139 „Podravska Moslavina“ i X/117 „Zdenci“ (2021.- 2022.)

Tablica 16. Razvojni fond divlje svinje u lovištu XIV/139 „Podravska Moslavina“ (2021.- 2022.)

Razvoj fonda divlje svinje Lovište XIV/139 „Podravska Moslavina“															
Fondovi		Dobna struktura										Σ		ΣΣ	
		Mladunčad		Pomladak		Mladi		Srednji		Zreli					
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž		
		Grla													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Matični Fond	Planirani			5	5	4	4	2	2	1	1	12	12	24	
	Ostvareni			6	6	4	4	3	3	2	1	15	14	29	
Fond pred lov	Planirani	12	12	5	5	4	4	2	2	1	1	24	24	48	
	Ostvareni	14	14	6	6	4	4	3	3	2	1	29	28	57	
Lov	Planirani	lov (stvarno stanje)	7	7	3	3	1	1			1	1	12	12	24
	Ostvareni	ukupno	7	7	5	3	2	1			1	1	15	12	27

Tablica 17. Razvojni fond divlje svinje u lovištu X/117 „Zdenci“ (2021.-2022.)

Razvoj fonda divlje svinje Lovište X/117 „Zdenci“															
Fondovi		Dobna struktura										Σ		ΣΣ	
		Mladunčad		Pomladak		Mladi		Srednji		Zreli					
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž		
		Grla													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Matični Fond	Planirani			4	4	3	3	3	3	2	2	12	12	24	
	Ostvareni			4	4	3	3	3	3	2	2	12	12	24	
Fond pred lov	Planirani	15	15	4	4	3	3	3	3	2	2	27	27	54	
	Ostvareni	15	15	4	4	3	3	3	3	2	2	27	27	54	
Lov	Planirani	lov (stvarno stanje)	18	9	10	2	2	1	2	1			32	13	45
	Ostvareni	ukupno	18	9	10	2	2	1	2	1			32	13	45

3.8. Hranjenje i nutritivne potrebe divlje svinje

Divlja svinja je tipičan predstavnik sveždera, što znači da ima probavni sustav prilagođeni iskorištavanju nutrijenata biljnog i životinjskog podrijetla. Tijekom vegetacijsko perioda godine (proljeće, ljeto i jesen) svinja u staništu ima dovoljno hrane za svoje potrebe, dok se u zimskom periodu vršiti prihrana. U lovištu se divlje svinje najčešće prihranjuju kukuruzom, ali i ostalim žitaricama poput zobi, prosa, ječma i drugih. Od voluminozne hrane daje im se repa, stočna mrkva, razno voće i drugo. Hrana se najčešće stavnja na tlo u šumi ili u hranilicu u slučaju da je postavljena u šumi. Također je važno prihranjivati svu divljač pa tako i divlju svinju solju u kontinentalnim uvjetima gdje je u deficitu. Iskustvom lovaca otkriveno je da je najbolje prihranu obavljati na više manjih mjesta nego veću količinu hrane staviti na jedno mjesto. Razlog tome je što su svinje proždrljive te se hrane više od svojih fizioloških potreba. To je najopasnije kod krmača jer može doći do ugibanja fetusa ili tek oprasene prasadi. Prihranu krmača najbolje je provoditi od trenutka prašenja do 4 mjeseca starosti prasadi (Sertić, 2008.).

Tablica 18 . Normativ za jedan hranidbeni dan po grlu divljači (Sertić, 2008.).

Vrsta hrane	Normativ	Broj dana	Broj grla	Količina hrane
Žitarice	1,0 kg/dan/grlo	120	24	2880
Sol	1,0 kg/godina(grlo)	kroz godinu	24	24

Tablica 19.Prikaz unošenja hrane u lovište XIV/139 „Podravska Moslavina“ (2016.-2022.)

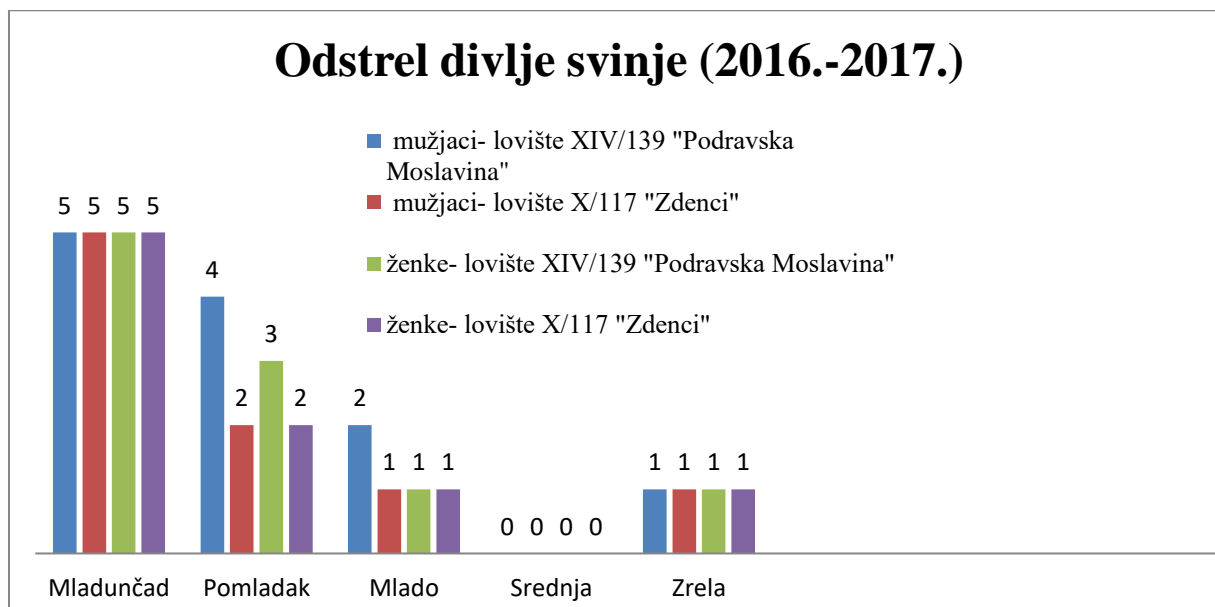
Lovna godina	Zrnata hrana (kg)	Planirano unošenje hrane (kg)	Sol (kg)
2016./2017.	2850	2880	24
2017./2018.	2880	2880	24
2018./2019.	2880	2880	24
2019./2020..	2860	2880	24
2020./2021.	2860	2880	24
2021./2022.	2880	2880	24

4. REZULTATI

U ovom dijelu rada usporediti će se gospodarenje divljom svinjom u period 2016.-2022. između zajedničkog lovišta XIV/139 „Podravska Moslavina“ te susjednog lovišta X/117. „Zdenci“. Usporediti će se razlike između planiranog i ostvarenog odstrjela, dobna i spolna struktura odstrijeljenih svinja. U drugom dijelu usporediti će se broj ocijenjenih trofej s brojem trofeja u medalji (bronca 100-115 CIC točaka, srebro 115-120 CIC točaka, zlato 120 i više CIC točaka).

4.1. Prikaz izvršenog odstrjela divlje svinje zajedničkog lovišta XIV/139 i X/117 u razdoblju 2016.-2017.

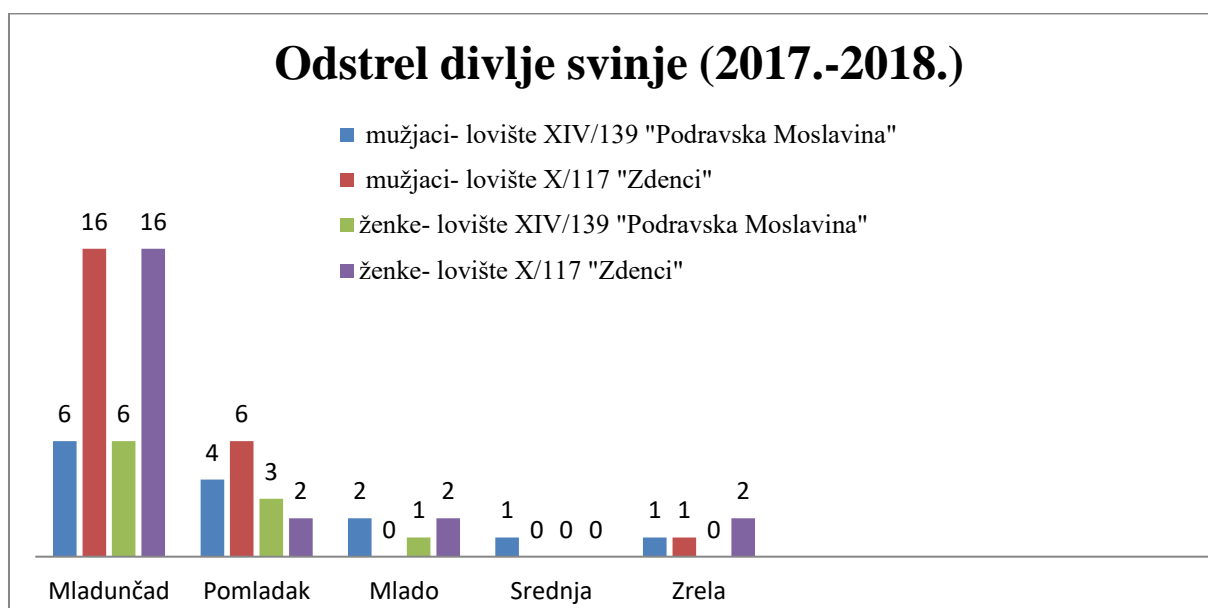
Grafikon1. Odstrel divlje svinje (2016.-2017.)

Iz priloženog grafikona 1. možemo vidjeti da u oba lovišta je najviše odstrijeljeno divljih svinja iz dobnog razreda mladunčad, zatim pomladak te mlado i na kraju zrelo. Iz srednjeg dobnog razreda nije se izlučila ni jedna divlja svinja. Omjer spolova je kod mladunčadi i zrelih 1:1 u oba lovišta, dok kod lovišta XIV/139 u dobnim razredima pomladak i mlado omjer je drugačiji. U lovištu XIV/139 nije u potpunosti ostvaren planirani odstrel prema lovnogospodskoj osnovi. Odstrijeljeno je 22 od 24 planirane jedinice, kod lovišta X/117 ostvaren je plan prema lovnogospodarskoj osnovi (Tablica 6. i 7.).

4.2. Prikaz izvršenog odstrela divlje svinje zajedničkog lovišta XIV/139 i X/117 u razdoblju 2017.-2018.

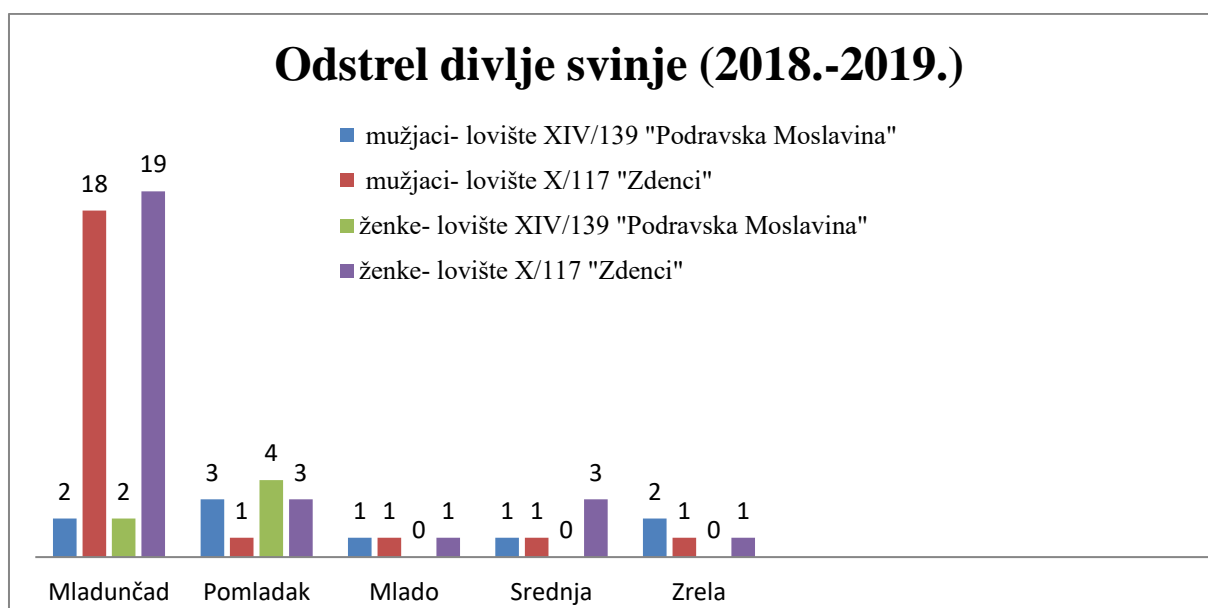
Grafikon 2. odstrel divlje svinje (2017.-2018.)

Prema podacima grafikona 2. vidimo da omjer količine odstrijeljenih divljih svinja prema dobnim razredima i dalje isti. U lovištu X/117 odstrijeljeno je 7 više jedinki nego što je to planirano u lovnogospodarskoj osnovi, dok u lovištu XIV/139 ostvaren je plan odstrela prema lovnogospodarskoj osnovi (Tablica 8. i 9.). Omjer spolova je zadovoljavajući.

4.3. Prikaz izvršenog odstrela divlje svinje zajedničkog lovišta XIV/139 i X/117 u razdoblju 2018.-2019.

Grafikon 3. Odstrel divlje svinje (2018.-2019.)

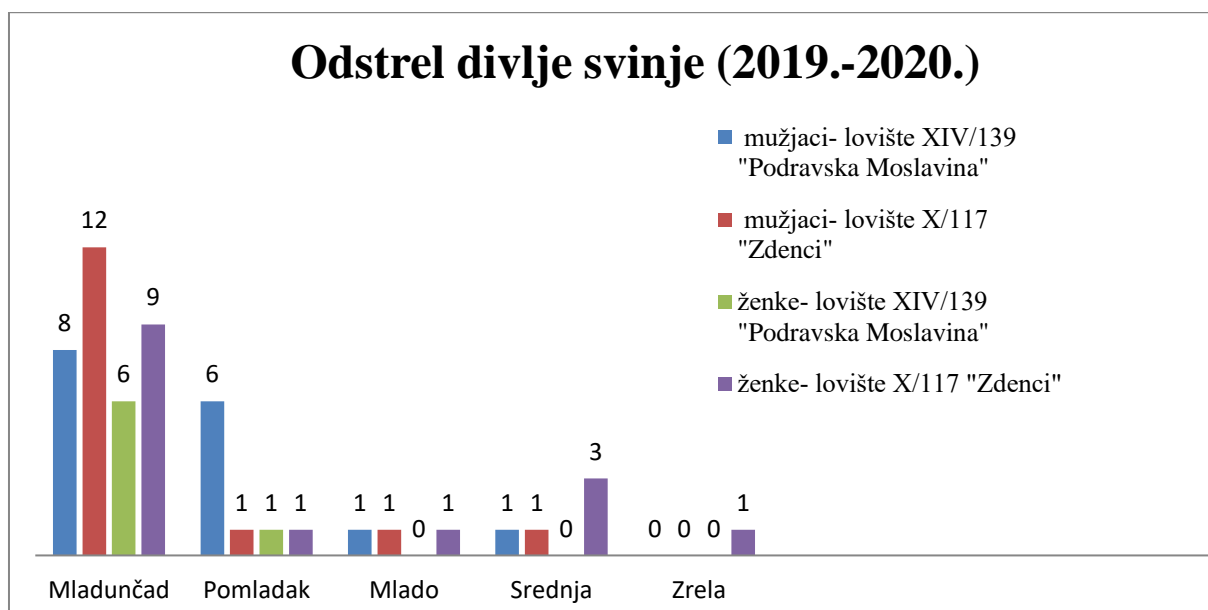

U grafikon 3. vidimo da navedene lovne godine lovište XIV/139 odstrijelilo značajno manje svinja nego u proteklom godinu i to 37 % manje nego što je planirano u lovnogospodarskoj osnovi (Tablica 10.). Najviše je do izražaja došlo u dobnom razredu mladunčadi. U lovištu X/117 nije došlo do smanjenja odstrela već je premašen planirani odstrel za 6 jedinki (Tablica 11.).

4.4. Prikaz izvršenog odstrela divlje svinje zajedničkog lovišta XIV/139 i X/117 u razdoblju 2019.-2020.

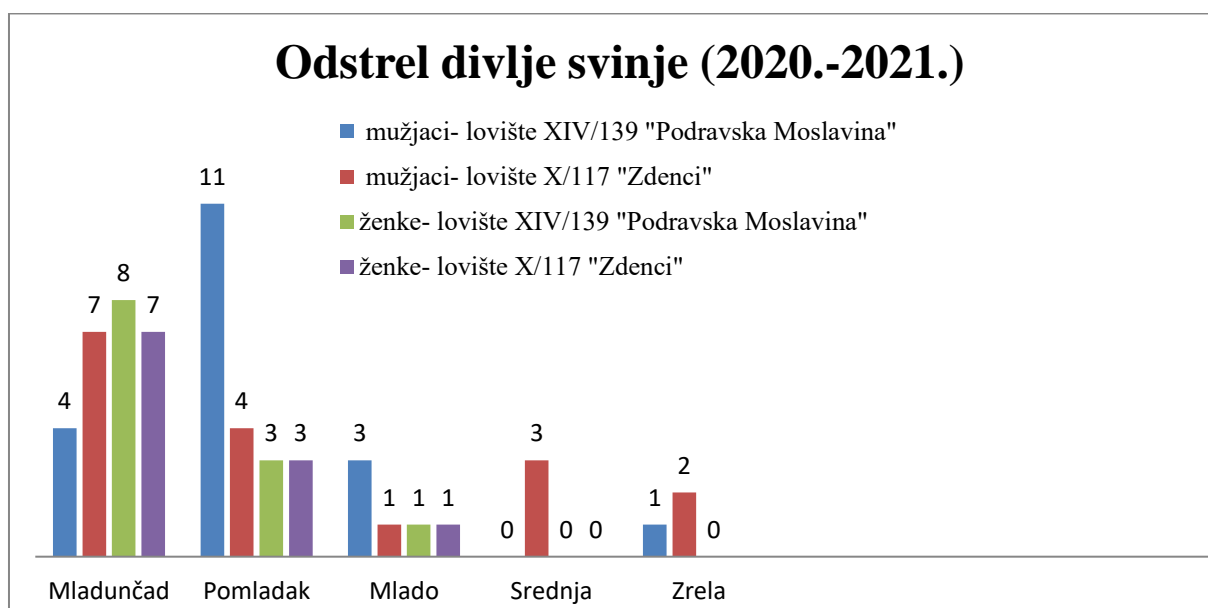
Grafikon 4. Odstrel divlje svinje (2019.-2020.)

U grafikonu 4. možemo vidjeti da u lovištu XIV/139 broj odstrijeljenih svinja 24 što je samo 50 % planiranog odstrela prema lovnogospodarskoj osnovi za tu godinu (Tablica 12.), dok u lovištu X/117 i dalje imamo već broj odstrijeljenih svinje nego što je to planirano (Tablica 13.). Zanimljivo je da u oba lovačka društva tu godinu odstrijeljena samo jedna zrela jedinka.

4.5. Prikaz izvršenog odstrela divlje svinje zajedničkog lovišta XIV/139 i X/117 u razdoblju 2020.-2021.

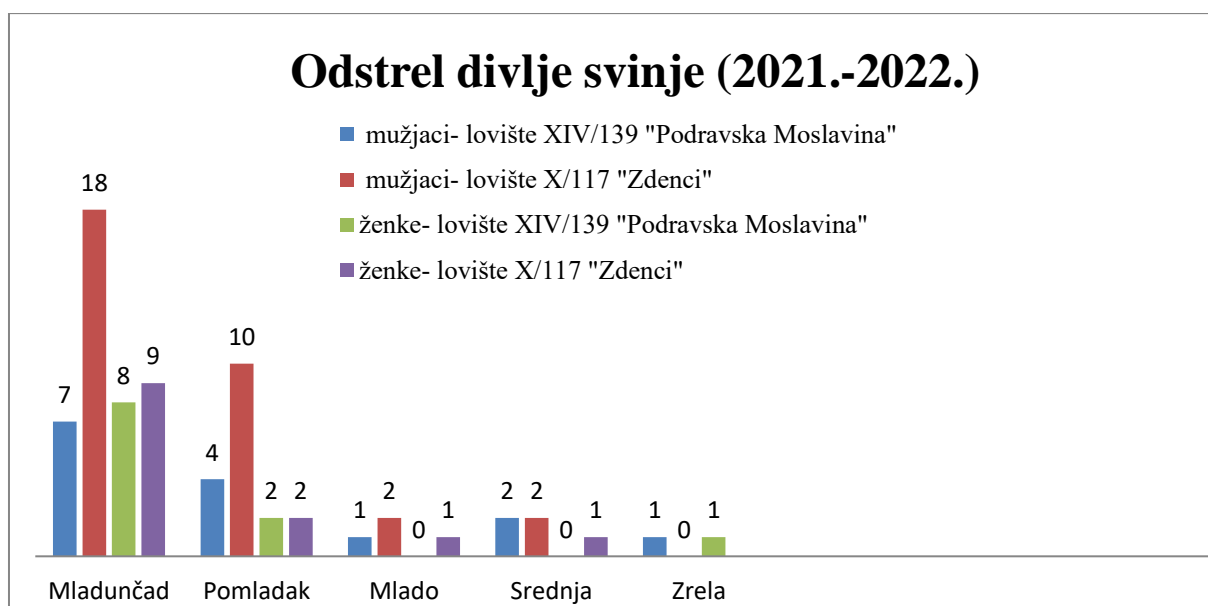
Grafikon 5. Odstrel divlje svinje (2020.-2021.)

U grafikonu 5. možemo vidjeti odstupanja od ostalih godina i to prije svega u lovištu XIV/137. Ostvareno je 59,6 % od planiranog odstrela i to u dobnom razredu pomladak, gdje je odstrijeljeno više jedinki nego u dobnom razredu mladunčad koji je u pravilu najzastupljeniji dobni razred (Tablica 14.). Također spolna struktura u tom razredu je približno 1:4 u korist mužjaka. U lovištu X/117 ostvaren je planirani odstrel (Tablica 15.).

4.6. Prikaz izvršenog odstrela divlje svinje zajedničkog lovišta XIV/139 i X/117 u razdoblju 2021.-2022.

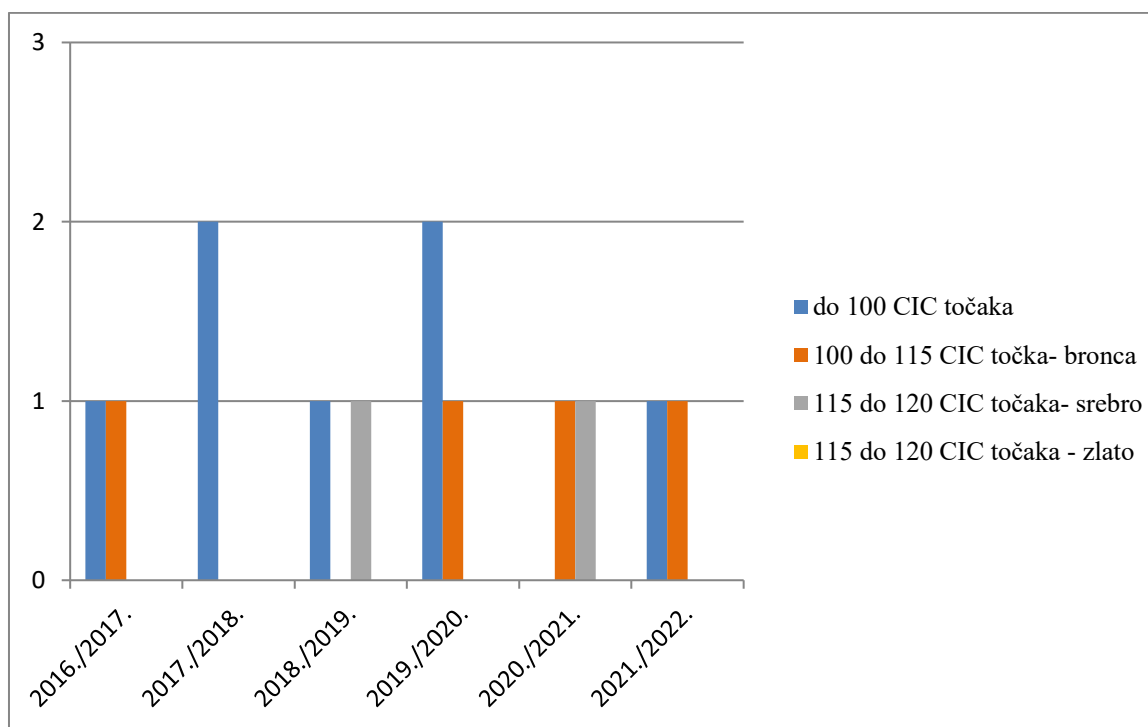
Grafikon 6 . Odstrel divlje svinje (2021.-2022.)

Iz grafikona 6. možemo analizirati da lovište X/117. ima narušenu spolnu strukturu u dobnom razredu pomladak i mladunčad, međutim ostvaren je planirani odstrel za tu godinu (Tablica 17.). Kod lovišta XIV/139 uočavamo da je više odstrijeljeno srednje dobnih nego pomladaka te je odstrijeljeno 3 jedinke više od planiranog odstrjela u lovnogospodarskoj osnovi (Tablica 16.).

4.7. Analiza ocijenjeni trofeja vepra u razdoblju od 2016. do 2022. godine

Grafikon 7. Prikaz broja ocijenjenih trofej divlje svinje (kljova) i te njihova vrijednost izražena CIC točkama

Analizom podataka iz grafikona 7. možemo vidjeti da se ukupno u periodu 2016. do 2022. godine ocijenilo 13 trofeja divlje svinje (kljove). Od toga 4 trofeje su u brončanoj medalji i 2 trofeje u srebrnoj medalji. Jedino u 2017./ 2018. godini nije ocijenjeni ni jedan trofej koji ulazi u medalju, dok je najbolja sezona 2020./ 2021. gdje ocijenjeni trofeji ulaze u brončanu i srebrnu medalju. Trofeji se ocjenjuju pomoću CIC točaka (Conseil International de la Chasse et de la Conservation du Gibier) koji je najpriznatiji sustav ocijene trofeja divljači.

5. RASPRAVA

Usporedbom dvaju susjednih lovišta XIV/139 „Podravska Moslavina“ i X/117 „Zdenci“ vidimo značajne razlike u gospodarenju divljom svinjom u periodu 2016.-2022. Najveća razlika vidljiva je u ostvarivanju planiranog odstrjela. U lovištu XIV/139 „Podravska Moslavina“ u 4 od 6 obrađenih godina nije se ostario planirani odstrjel, dok lovište X/117 „Zdenci“ samo jedne lovne godine nije ostvarilo planirani odstrjel, već je ostvareno znatno više odstrjela od planiranog. Odstrjel u lovištu XIV/139 „Podravska Moslavina“ ako gledamo omjer spolova i udio pojedinog dobnog razreda pravilniji od lovišta X/117 „Zdenci“. Najnepovoljniji omjer spolova u lovištu XIV/139 „Podravska Moslavina“ ostvaren je lovne godine 2020.-2021. i iznosi 4:1 u korist mužjaka, dok u lovištu X/117 „Zdenci“ iste godine ostvaren je omjer spolova 5:1 u korist mužjaka u dobnom razredu pomladak.

6. ZAKLJUČAK

Na temelju svih podataka dobivenih ovim istraživanjem možemo zaključiti da u zajedničkom lovištu XIV/139 „Podravska Moslavina“ da lovačka udruga „Šljuka“ Podravska Moslavina radi dobar posao u svezi gospodarenja lovištem i divljom svinjom. Iz podataka možemo vidjeti da postoje adekvatni uvjeti za rast, razvoj, razmnožavanje i zaštitu divlje svinje u lovištu. Populacija divlje svinje te njihova dobna i spolna struktura se poklapaju s propisanim brojkama iz lovno gospodarske osnove, što možemo vidjeti iz prije navedenih podataka. Usporedbom gospodarenja sa susjednim lovištem Zdenci utvrđeno je da je gospodarenje divljom svinjom zadovoljavajuće. Postoji nekoliko nepravilnosti u spolnoj strukturi prilikom odstrela no taj problem se smanjuje. Ocjenom trofeja utvrđeno je da 46 % od ukupno ocjenjenih trofeja ulazi u medalju, a od toga 30 % ulazi u brončanu medalju, a 15,3 % u srebrnu medalju. Ne ispunjavanje planiranog odstrjela u godini 2019.-2020. i 2020.-2021. Možemo prepisati Covid-19 pandemiji koja je onemogućila organizaciju skupnih lovova na divlje svinje i ograničila kretanje lovaca. Zbog raznovrsnosti lovišta te puno vode ponuđena prehrana divljine svinje u većem dijelu godine zadovoljava sve nutritivne potrebe. Infrastruktura u lovištu je zadovoljavajuća. Bez obzira na sve prilike i neprilike lovačko društvo „Šljuka“ Podravska Moslavina dobro se nosi. Stoga i dalje lovište može proizvesti visoko vrijedne trofeje.

7. POPIS LITERATURE

1. Anonymous, (2008.): Pravilnik o načinu ocjenjivanja trofeja divljači, obrascu trofejnog lista, vođenju evidencije o trofejima divljači i izvješću o ocijenjenim trofejima.
2. Anonymous, (2010.): Pravilnik o uvjetima načinu lova , nošenju lovačkog oružja, obrascu i načinu izdavanja lovačke iskaznice, dopuštenju za lov i evidenciju o obavljenom lovu.
3. Anonymous, (2013.): Pravilnik o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa zaštite divljači.
4. Anonymous, (2018.): Pravilnik o lovostaju.
5. Baskin, L. i Danell, K. (2003): Ecology of Ungulates: A Handbook of Species in North, Central, and South America, Eastern Europe and Northern and Central Asia. Springer Science & Business Media.
6. Cvetnić, S. (2005.): Virusne bolesti životinja. Zagreb.
7. Darabuš, S. i Jakelić I.Z. (2002.): Osnove lovstva. Hrvatski lovački savez, Zagreb ,
8. Gottstein B, Pozio E, Nöckler K. (2009.): Epidemiology, diagnosis, treatment, and control of trichinellosis.
9. <https://meteo.hr/> 15. 6. 2022.
10. <https://sle.mps.hr> 21.6. 2022.
11. <https://www.woah.org/en/who-we-are> 22.8.2022.
12. Kralik G., Kušek G., Kralik D., Margeta V. (2007): Svinjogojstvo – biološki i zootehnički principi. Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Poljoprivredni fakultet u Osijeku.
13. Bošković I. i Florijančić T. (2016.): Lovnogospodarska osnova za zajedničko lovište broj: XIV/139 – „Podravska Moslavina“ za razdoblje 1.4. 2016. – 31.3. 2026. godine.
14. Martinović, J. (2000.): Tla u Hrvatskoj. Zagreb.
15. Oliver, W. (1993): "The Common Wild Pig (*Sus scrofa*)". Pigs, Peccaries, and Hippos – 1993. Status Survey and Conservation Action Plan.
16. Pavlović, I. Hudina, V. Pupavac, S. Stevanović, Đ. Kulišić, Z. Stevanović, S. (2005.): Metastrongilidoza svinja. “Zbornik naučnih radova Instituta PKB Agroekonomik”.
17. Sertić, D. (2008.): Uzgoj krupne divljači i uređivanje lovišta. Veleučilište u Karlovcu, Karlovac.
18. Starešina V. (2018.): Zbornik Veterinarski dani. Opatija

8. SAŽETAK

Ovaj diplomski rad opisuje gospodarenje divlje svinje (*Sus scrofa L.*) u zajedničkom lovištu XIV/139 „Podravska Moslavina“. Za potrebe pisanja ovog rada prikupljeni su svi neophodni podaci kako bi se što pravilne odredio način gospodarenja divljom svinjom u navedenom lovištu. Podaci koji su korišteni za izradu ovog diplomskog rada proizlaze iz lovno gospodarske osnove za zajedničko lovište XIV/139 „Podravska Moslavina“, Hrvatskog hidrometeorološkog zavoda, vlastitim istraživanjem i proučavanjem, stručne i znanstvene literature te zakona i pravilnika vezana za lov, lovstvo, gospodarenje divljači, zaštitu okoliša i dr. U ovom radu prikazani su svi faktori koji utječu na populaciju divlje svinje u navedenom lovištu, te način djelovanja pojedinog faktora na populaciju. Korištenjem kartografskog prikaza lovišta utvrđena je lovno- produktivna površina za svinje prema točno propisanom pravilniku. Nakon toga bonitiranjem je utvrđeno kojem razredu pripadaju lovno- produktivne površine za gospodarenje divljom svinjom. Izračunao se kapacitet lovišta, prirast, te matični fond, na temelju tih podataka planira se gospodarenje divljom svinjom. Prema napucima Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa zaštite divljači planira se broj divljih svinja koje se izlučuju lovom ili otpadom iz lovišta, te broj svinja koje se izlučuju iz pojedinih dobnih razreda (mladunčad, pomladak, mlada, srednja i zrela) te prema spolu. Također date su preporuke prihrane divlje svinje, načini i smjernice sprječavanja štete nastalih od divljih svinja te izgradnje lovnogospodarskih i lovnotehničkih objekata. Opisane su najznačajnije bolesti te paraziti koji mogu nanijeti značajnu štetu populaciji divljih svinja. Uspoređeno je gospodarenje divljom svinjom s lovištem X/117 „Zdenci“.

Ključne riječi: divlja svinja, gospodarenje, lov, lovište

9. SUMMARY

This diploma thesis describes the management of wild boar (*Sus scrofa* L.) in the joint hunting ground XIV/139 "Podravska Moslavina". For the purposes of writing this paper, all the necessary data were collected in order to determine as correctly as possible the method of wild boar management in the mentioned hunting grounds. The data that was used for the preparation of this diploma thesis derives from the hunting economic base for the joint hunting ground XIV/139 "Podravska Moslavina", the Croatian Hydrometeorological Institute, through own research and study, professional and scientific literature and laws and regulations related to hunting, hunting, game management, environmental protection, etc. This paper presents all the factors that affect the wild boar population in the mentioned hunting grounds, and the way each factor affects the population. By using the cartographic representation of the hunting grounds, the hunting-productive area for pigs was determined according to the precisely prescribed regulations. After that, it was determined which class the hunting-productive areas for wild boar management belong to. After that, the capacity of the hunting ground, the increase of wild boar population, and the breeding stock were calculated, based on these data, wild boar management is planned. According to the instructions of the Ordinance on the content, method of drafting and the procedure for the adoption, i.e. approval of the hunting management basis, game protection program, the number of wild boars that are shed by hunting or waste from the hunting grounds, and the number of pigs that are shed from certain age groups (cubs, juveniles, young, middle and mature) and by gender. Recommendations were also given for the feeding of wild boar and the construction of hunting management and hunting technical facilities. The most important diseases and parasites that can cause significant damage to the wild boar population are described. Wild boar management was compared with hunting ground X/117 "Zdenci".

Key words: wild boar, management, hunting, hunting ground

10. POPIS TABLICA

Naziv tablice	Stranica
Tablica 1. LGO-1 (Lovno gospodarska osnova)	4
Tablica 2. Prikaz površina različitih šumskih vrsta u lovištu (LGO)	5
Tablica 3. Rezultati gospodarenja divljom svinjom u razdoblju od 2006. do 2016. godine (LGO-1)	14
Tablica 4. Izračun lovnoproduktivne površine (LGO)	16
Tablica 5. Izračun gospodarskog kapaciteta lovišta	18
Tablica 6. Razvojni fond divlje svinje u lovištu XIV/139 "Podravska Moslavina"(2016.- 2017.)	19
Tablica 7. Razvojni fond divlje svinje u lovištu X/117 "Zdenci"(2016.- 2017.)	19
Tablica 8. Razvojni fond divlje svinje u lovištu XIV/139 "Podravska Moslavina"(2017.- 2018.)	20
Tablica 9. Razvojni fond divlje svinje u lovištu X/117 "Zdenci"(2017.- 2018.)	20
Tablica 10. Razvojni fond divlje svinje u lovištu XIV/139 "Podravska Moslavina"(2018.- 2019.)	21
Tablica 11. Razvojni fond divlje svinje u lovištu X/117 "Zdenci"(2018.- 2019.)	21
Tablica 12. Razvojni fond divlje svinje u lovištu XIV/139 "Podravska Moslavina"(2019.- 2020.)	22
Tablica 13. Razvojni fond divlje svinje u lovištu X/117 "Zdenci"(2017.- 2018.)	22
Tablica 14. Razvojni fond divlje svinje u lovištu XIV/139 "Podravska Moslavina"(2020.- 2021.)	23
Tablica 15. Razvojni fond divlje svinje u lovištu X/117 "Zdenci"(2020.- 2021.)	23
Tablica 16. Razvojni fond divlje svinje u lovištu XIV/139 "Podravska Moslavina"(2021.- 2022.)	24
Tablica 17. Razvojni fond divlje svinje u lovištu X/117 "Zdenci"(2021.- 2022.)	34
Tablica 18. Normativ za jedan hranidbeni dan po grlu divljači (Sertić, 2008.)	25
Tablica 19. Prikaz unošenja hrane u lovište XVI/139 "Podravska Moslavina" 2016.- 2022.	26

11. POPIS SLIKA

Naziv slike	stranica
Slika 1. Prikaz karte lovišta (SLE)	3
Slika 2 Prikaz visoke čeke (A.P.)	7
Slika 3.. Divlja svinja – vepar	9
Slika 4. Prikaz trofeje mladog vepra (A.P.)	15

12. POPIS GRAFKONA

Naziv grafikona	stranica
Grafikon 1. Odstrel divlje svinje (2016.-2017.)	26
Grafikon 2. Odstrel divlje svinje (2017.-2018.)	27
Grafikon 3. Odstrel divlje svinje (2018.-2019.)	28
Grafikon 4. Odstrel divlje svinje (2019.-2020.)	28
Grafikon 5. Odstrel divlje svinje (2020.-2021.)	29
Grafikon 6. Odstrel divlje svinje (2021.-2022.)	30
Grafikon 7. Prikaz broja ocijenjenih trofeja divlje svinje (kljova) te njihova vrijednost izražena CIC točkama	31

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek

Diplomski sveučilišni studij Zootehnika, smjer: Lovstvo i pčelarstvo

Diplomski rad

Gospodarenje divljom svinjom u zajedničkom lovištu XIV/139 „Podravska Moslavina“

Antonio Peharda

Sažetak: U radu je opisana analiza gospodarenja divljom svinjom u zajedničkom lovištu XIV/139 „Podravska Moslavina“ analizom su utvrđene lovnoproduktivne površine, te gospodarski kapacitet navedenog lovišta za divlju svinju. Proučavanje dostupe hrane i infrastrukture u lovištu utvrđena je potrebna količina prihrane za ovo lovište i potreban broj lovnotehničkih i lovnogospodarskih objekata. Uspoređeni su podaci odstrela divlje svinje s susjednim lovištem X/117. „Zdenci“. Usporedila se dobna te spolna struktura odstrijeljenih svinja u dva lovišta. Analizira se kvaliteta ocijenjenih trofeja vepra u lovištu Podravska Moslavina, te su opisane najznačajnije bolesti divlje svinje.

Rad je izrađen pri: Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek

Mentor: prof. dr.sc. Ivica Bošković

Broj stranica: 40

Broj grafikona i slika: 11

Broj tablica: 19

Broj literaturnih navoda: 18

Broj priloga: 0

Jezik izvornika: Hrvatski

Ključne riječi: divlja svinja, gospodarenje, lov, lovište, prehrana, prihrana

Datum obrane:

Stručno povjerenstvo za obranu:

1. Prof.dr.sc. Tihomir Florijančić, predsjednik
2. Izv.prof.dr.sc. Ivica Bošković, mentor
3. Prof.dr.sc. Zlatko Puškadija, član

Rad je pohranjen u: Knjižnica Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek, Vladimira Preloga 1, Osijek

BASIC DOCUMENTATION CARD

Josip Juraj Strossmayer University of Osijek

Faculty of Agrobiotechnical Sciences Osijek

Graduate University Study Zootechnique, Course: Hunting and Beekeeping

Graduate Thesis

Analysis of big game management in the state hunting ground XII/16 – „Radinje”

Antonio Peharda

Abstract: The paper describes the analysis of wild boar management in the joint hunting ground XIV/139 "Podravska Moslavina". The analysis determined the hunting productive areas and the economic capacity of the said hunting ground for wild boar. Studying the availability of food and infrastructure in the hunting ground, the required amount of food for this hunting ground and the required number of hunting technical and hunting facilities were determined. The data of wild boar hunting were compared with the neighboring hunting ground X/117. "Zdenci". The age and gender structure of the wild boar shot in two hunting grounds was compared. The quality of the evaluated boar trophies in the Podravska Moslavina hunting ground is analyzed, and the most significant wild boar diseases are described.

Thesis performed at: Faculty of Agrobiotechnical Sciences Osijek

Mentor: Ivica Bošković, Ph.D., Associate Professor

Number of pages: 40

Number of charts and pictures: 11

Number of tables: 19

Number of references: 18

Number of attachments: 0

Original in: Croatian

Key words: wild boar, management, hunting, hunting ground

Thesis defended on:

Reviewers:

- 1., Tihomir Florijančić PhD, Full professor, president
- 2., Ivica Bošković PhD, Associate professor, mentor
- 3., Zlatko Puškadija PhD, Full professor, member

Thesis deposited at: Library, Faculty of Agrobiotechnical Sciences Osijek, Vladimira Preloga 1, Osijek, Croatia